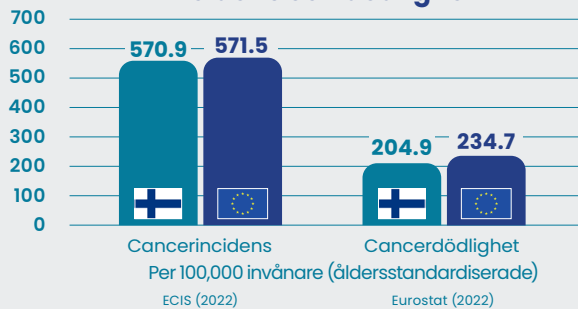

BÖRDA

Den andra vanligaste dödsorsaken*

Incidens och dödlighet

NATIONELLA INITIATIV

Nationell cancerstrategi

JA

FICAN (2025)

Nationellt Cancerregister

JA

FCR

FÖREBYGGANDE

11.3%

Personer som röker dagligen

18.8%
5.6%

THL & OECD (2022)

7.4L

Alkoholkonsumtion per vuxen (15+) per år

10.0L**
6.2L

THL & OECD (2023)

22%

Förekomst av fetma (BMI ≥ 30)

14.8%**

Eurostat (2022)

Flickor och pojkar

Målgrupper för HPV-vaccination

EPF (2023)

73%

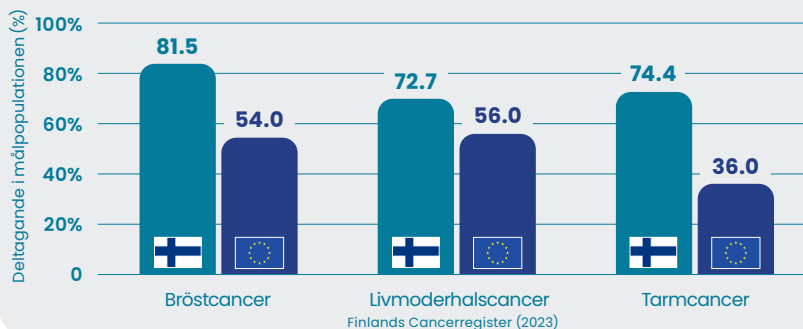
HPV-vaccinationstäckning

EU:s mål: 90%

WHO (2024)

SCREENING

DELTAGANDE I SCREENING***

ANDRA SCREENINGPROGRAM

Lungcancer
PÅGÅENDE KLINISK STUDIE

LDCT-SC-FI-undersökning

Prostatacancer
PÅGÅENDE KLINISK STUDIE

ProScreen-undersökning

BEHANDLING, PERSONAL OCH FORSKNING

10.31

Strålbehandlingsmaskiner
Per 1 miljon invånare

7.53**

IAEA (2020)

2223

Sjukskötare
Per 1000 nya cancerfall

1376

OECD (2022)

568

Allmänläkare

679

254.6

Kliniska cancerstudier
Per 1 miljon invånare

116.1**
524.2

WHO (1999-2024)

LIVSKVALITET OCH OJÄMLIKHETER

1.52

Palliativa vårdtjänster

0.96**

EAPC (2025)

NEJ

Rätten att bli bortglömd

Att stoppa diskriminering av canceröverlevare (2025)

53%

Skiljanden i cancerdödlighet mellan utbildningsnivåerna

37%

OECD (2015-2019)

13%

LGBTIQ bröstcancer-screening

28%

EU FRA (2023)

FICAN

*Global Burden of Disease Compare (2021) ** Total-/Genomsnittvärde för länder i WHO:s Europearegion med tillgängliga data (inte endast EU-länderna) *** Bröstcancer: % av kvinnor i åldern 50-69 som deltog i screening, Livmoderhalscancer: beroende på kommunen, % av kvinnor i åldern 25-65 eller 30-65, och kvinnor i åldern 25-65 i riskgrupp, som deltog i screening, Tarmcancer: % av personer i åldern 60-70 som deltog i screening, EAPC: European Association for Palliative Care; ECIS: European Cancer Information System; EPF: European Parliamentary Forum for Sexual and Reproductive Rights; IAEA: International Atomic Energy Agency; OECD: Organisation for Economic Co-operation and Development; Tack till nationella cancercentrum i Finland (FICAN) för att ha deltagit i utvecklingen av denna rapport.

Expertkommentarer

Tomi Mäkelä

PROFESSOR, DIREKTÖREN
FÖR DET NATIONELLA
CANCERCENTRUMET FICAN

Med hjälp av den förståelse som nationella cancerstrategin svarar Finland på en exceptionell cancerutmaning. Det första huvudmålet är att utveckla patienternas delaktighet och användarvänliga tjänster. Jämlikhet – gällande regionala, socioekonomiska och åldersrelaterade skillnader – är ett viktigt genomgående tema och erbjuder möjligheter till förbättring av vården och förebyggande tjänster.

Utveckling av nationella program inom områden som kräver särskild uppmärksamhet, såsom lungcancer, är viktigt. Att utnyttja Finlands starka hälsodata, digitalisering och artificiell intelligens på nationell nivå möjliggör en ännu mer effektiv och jämlik vård samt erbjuder möjligheter till forskning, innovation och ökning av kliniska studier.

Juha-Pekka Turunen

GENERALSEKRETERARE,
CANCERFÖRENINGEN
I FINLAND

Bland riskfaktorerna för cancer håller övervikt på att bli ett allt mer centralt problem, och dessutom har användningen av nikotinprodukter ökat avsevärt bland unga. Även tillgängligheten av alkohol har ökat i och med ny lagstiftning.

Den mest betydande förändringen i cancersituationen i Finland är dock antalet cancerpatienter över 75 och 85 år, vilket beror på befolkningens åldersstruktur. Därför måste Finland investera i geriatrisk onkologi samt öka tillgången till palliativ vård och vård i livets slutskede. Kvalitetsregister för cancer kommer att vara ett viktigt verktyg för att utveckla cancerbehandlingar i olika delar av Finland.

Jenni Tamminen-Sirkiä

VERKSAMHETSLEDARE,
CANCERPATIENTERNA
I FINLAND RY

Personer som insjuknat i cancer och deras företrädare anser att de mål i den nationella cancerstrategin som gäller patientens delaktighet, människonära tjänster samt den starka betoning som lagts på jämlikhet är mycket viktiga. Vid genomförandet av strategin har dessa verkligen inverkan på erfarenhet av vårdstigen för den som insjuknat i cancer.

Vid implementeringen av den nationella cancerstrategin är mångsidigt samarbete mellan den offentliga hälso- och sjukvården, forskningen, myndigheterna och organisationerna centralt. Organisationerna arbetar nära människorna och fungerar som en bro mellan medborgarna och beslutsfattarna. Organisationerna har också en central roll i planeringen av människonära tjänster som stöder de sjukas delaktighet och engagemang i sin egen vård.

Sirkku Jyrkkiö

RESULTATGRUPPSDIREKTÖR,
OPERATIV VERKSAMHET OCH
CANCERSJUKDOMAR, ÅBO
UNIVERSITETSCENTRALSJUKHUS

Cancerprevalensen och överlevnaden efter cancer är på god nivå i Finland, men det krävs kontinuerligt utvecklingsarbete för att hålla sig bland världens främsta länder. Det centrala i behandlingen av cancer är att sjukdomen diagnostiseras i rätt tid och att vården håller hög kvalitet.

Finländarna deltar flitigt i screening och det förtroende som medborgarna visar bör värnas och man bör se till att vårt screeningprogram är aktuellt och av hög kvalitet.

I Finland är antalet onkologer lägre än det europeiska genomsnittet i förhållande till befolkningens mängd. Å andra sidan har Finland en stark tradition av omvårdnad och erfarna och kunniga sjukskötare utför mycket arbete som på andra håll utförs av läkare. Samarbetet mellan yrkesgrupperna har utvecklats till att vara utmärkt. Det är dock viktigt att det finns tillräcklig utbildning av onkologer, så att man i framtiden kan trygga tillgången till kompetent personal i hela Finland.

